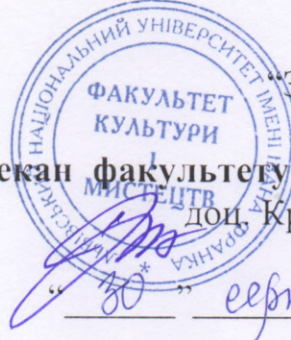

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені ІВАНА ФРАНКА

Кафедра філософії мистецтв

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан факультету культури і мистецтв
доц. Крохмальний Р. О.

“ 30 ” серпня 20 18 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ФІЛОСОФІЯ МУЗИКИ

(шифр і назва навчальної дисципліни)

спеціальність 028 Менеджмент соціокультурної діяльності

спеціалізація менеджмент соціокультурної діяльності

(назва спеціалізації)

інститут, факультет, відділення факультет культури і мистецтв

(назва інституту, факультету, відділення)

20 18 – 20 19 навчальний рік

Робоча програма

«Філософія музики»

для студентів

(назва навчальної дисципліни)

за спеціальністю 028 «Менеджмент соціокультурної діяльності»

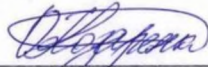
Розробник: Козаренко Олександр Володимирович – завідувач кафедри філософії мистецтв Львівського національного університету імені Івана Франка, професор, доктор мистецтвознавства

(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри (циклової комісії) філософії мистецтв

Протокол від “30” серпня 2018 року № 1

Завідувач кафедри (голова циклової комісії) проф. Козаренко О. В.

_____ (підпис)

(Козаренко О. В.)
(прізвище та ініціали)

Ухвалено Вченою радою факультету культури і мистецтв

Протокол від “4” вересня 2018 року № 1

©Козаренко О. В., 2018 рік

© ЛНУ імені Івана Франка, 2018 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3 (стаціонар)	Галузь знань 02 Культура і мистецтво (шифр і назва)	за вибором	
Модулів – 2	Спеціальність: 028 Менеджмент соціокультурної діяльності	Рік підготовки	
Змістових модулів – 3		I-й	
Індивідуальне науково-дослідне завдання: Історія філософії музики: персоналія і концепція (назва)		Семестр	
Загальна кількість годин – 90		I-й	
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 3,6	Освітньо-кваліфікаційний рівень: магістр	16 год.	
		Практичні, семінарські	
		16 год.	
		Лабораторні	
		Самостійна робота	
		Індивідуальні завдання:	
		10 год.	
		Вид контролю:	
		залік	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить (%):

для денної форми навчання – 1 : 1,8.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою курсу «Філософія музики» є довести теоретичну продуктивність філософії музики, формувати нову парадигму гуманітарного знання; вивчення концептуальних підходів до сучасної філософії музики, що орієнтують студента на виявлення і аналіз можливостей філософських засад в організації музичної діяльності; аналіз проблематики філософії музики в сучасних дослідженнях; оволодіння практичними навичками самостійного аналізу і систематизації матеріалу, освоєння методів дослідницької роботи і навичок філософського мислення і філософського узагальнення.

Завдання курсу зосереджені довкола формування у студентів уявлень про філософію музики як результат філогенезу гуманітаристики у XX – XXI ст., зокрема філософії, культурознавства, мово- та літературознавства, богослів'я, мистецтвознавства. А також: зрозуміти музику як потужний ресурс людського буття, котрий чекає свого повного розкриття і втілення. Серед завдань курсу також:

- виховання молодого вченого-дослідника, який володіє високим рівнем культури філософського мислення, здатного до узагальнення, аналізу, сприйняття музичних творів, постановки мети і вибору шляхів їх досягнення;
- розвиток логічної аргументації проблем філософії музики;
- розкриття і обґрунтування закономірностей розвитку філософії музики за допомогою аналізу проблематики;
- оволодіння основними методами, засобами отримання та переробки філософської та музичної інформації;
- розкриття взаємодії філософії і музики, історичної спадкоємності, поновлення і збагачення їх змісту, їх виразних засобів, жанрів і форм;
- висвітлення окремих теоретичних та історичних концепцій філософії музики, що зробили вплив на творчу практику.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

1. спеціальні категорії історії та теорії філософії музики, філософії та музичної творчості на сучасному етапі, що дають можливість вільно використовувати їх в науково-творчій діяльності;
2. нові концепції та ідеї, питання розвитку філософської науки, музики, зміну їх методологічних установок.

вміти:

3. аналізувати тенденції, напрямки, підходи філософії музики з позиції сучасних теорій і підходів;
4. місце і роль філософії і музики в суспільних і мистецьких відносинах як своєрідне і репрезентативне джерело для вивчення епохи і людини;
5. характеризувати напрями розвитку філософії музики, динаміку її розвитку;
6. виділяти і розкривати специфіку творчості провідних представників філософських і музичних шкіл і окремих видатних композиторських особистостей, еволюцію найважливіших жанрів західноєвропейської і вітчизняної музики;
7. мати навички науково-дослідницької діяльності в процесі осмислення розвитку філософії музики;
8. користуватися сучасними технологіями дослідницької діяльності, застосовувати вміння і навички використання теоретичного матеріалу в практичній (виконавській, педагогічній, науковій) діяльності.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Історія філософії музики

Тема 1. Генеза філософії музики.

Загальногуманітарні джерела появи філософії музики. Музикознавчі підстави філософії музики. Філософське підґрунтя філософії музики. Мовознавчі джерела філософії музики.

Тема 2. Складові філософії музики

Семіотика музики. Музична герменевтика. Богословія музики. Феноменологія музики. Деконструкція і психоаналіз музики.

Змістовий модуль 2. Основи музичної семіотики

Тема 3. Музична семіотика.

Мовознавчі підстави музичної семіотики. Спільність та відмінність вербальної і музичної мов. Історично зумовлений характер значень в музичній мові.

Тема 4. Музична мова і мовлення.

Вживання мови як площина прагматики. Змінність музичних значень в історичній площині. Мовлення як життя музичного значення.

Тема 5. Музичний знак.

Визначення музичного знаку. Взаємодія знаку вербального і музичного. Різні рівні узагальнення змісту у музичному знаку.

Змістовий модуль 3. Основи музичної герменевтики**Тема 6.** Музична герменевтика.

Г.-Г. Гадамер і його «горизонт сподівань» у тексті. У. Еко і його ідея цільного розуміння тексту. Зоф'я Лісса і її вчення про історичну зумовленість загального змісту твору.

Тема 7. Герменевтичне коло в музиці

Складові герменевтичного кола. Обертання герменевтичного кола в прирощенні змістовних напруг. У. Еко про власне розуміння герменевтичного кола.

Тема 8. Богословія музики

Джерела до богословія музики. Патристика як втілення богослівствування про музику. Постанови II Ватиканського собору про музику, папські енцикліки, повчання Івана Павла II про музику.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма						заочна форма						
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
		л	п	лаб	інд	с. р.		л	п	лаб	інд	с. р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Модуль 1													
Змістовий модуль 1. Історія філософії музики													
Тема 1. Генеза філософії музики	11,25	2	2			7,25							
Тема 2. Складові філософії музики	11,25	2	2			7,25							
Разом за змістовим модулем 1	22,5	4	4			14,5							
Змістовий модуль 2. Основи музичної семіотики													
Тема 3. Музична семіотика	11,25	2	2			7,25							
Тема 4. Музична мова і мовлення	11,25	2	2			7,25							
Тема 5. Природа музичного знаку	11,25	2	2			7,25							
Разом за змістовим модулем 2	33,75	6	6			21,75							
Змістовий модуль 3. Основи музичної герменевтики													
Тема 6. Музична герменевтика	11,25	2	2			7,25							
Тема 7. Герменевтичне коло музики	11,25	2	2			7,25							
Тема 8. Богословія музики	11,25	2	2			7,25							

Усього годин		33,75	6	6			21,75					
	Модуль 2											
ІНДЗ		10		-	-		-			-	-	-
Усього годин		10										

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Особливості виникнення і розвитку філософії музики	2
2	Поняття основних складових філософії музики	2
3	Вербальна і музична мови	2
4	Особливості взаємодії музичної мови та мовлення	2
5	Вербальні музичні знаки	2
6	Герменевтика музичного змісту	2
7	Ідея герменевтичного кола У. Еко	2
8	Доробок праць церковних діячів про богословію музики	2

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1		
2		

7. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1		
2		
...		

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Феноменологія музики	2
2	Деконструкція і психоаналіз музики	2
3	Феноменологія як пошук нових ірраціоналістичних тенденцій в осмисленні права	2
4	Музика та інші форми суспільної свідомості	2
5	Феноменологія і поняття досвіду	2
6	Сучасна музика і психоаналіз	2
	Разом	12

9. Індивідуальні завдання

Тема: Історія філософії музики: персоналія і концепція (за вибором студента) (10 год.).

10. Методи навчання

Презентація, лекції, аудіопрослуховування, дискусія.

11. Методи контролю

Усне опитування, контрольні завдання, бліц-опитування, залік.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Приклад для заліку

Поточне тестування та самостійна робота								Сума
Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2			Змістовий модуль 3			
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	100
12,5	12,5	12,5	12,5	12,5	12,5	12,5	12,5	

T1, T2 ... T9 – теми змістових модулів.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка ЄКТС	Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
A	90 – 100	відмінно	зараховано
B	81-89	добре	
C	71-80		
D	61-70		
E	51-60	задовільно	
FX	21-50	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
F	0-20	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

* кількість балів для оцінок «незадовільно» (FX і F) визначається Вченими радами факультетів (педагогічними радами коледжів).

13. Методичне забезпечення

1. Козаренко О. Навчальна програма «Філософія музики». – Львів, 2018. – Рукопис.
2. Козаренко О. Робоча програма «Філософія музики». – Львів, 2018. – Рукопис.
3. Тарапата-Більченко Л. Г. Філософія музики: навч. посібник для студентів та магістрантів факультету мистецтв / Л. Г. Тарапата-Більченко ; Міністерство освіти і науки України, Сумський державний пед. ун-т ім. А. С. Макаренка. – Суми : СумДПУ імені А.С.Макаренка, 2004. – 76 с. – Режим доступу: <http://library.sspu.sumy.ua/wp-content/uploads/2018/04/142.pdf>.

14. Рекомендована література

Базова

1. Антологія світової літературно-критичної думки. – Львів, 1996.
2. Барбах С. Філософія музики як частина музикознавства. – Львів, 1928.

3. Вітгенштайн Л. Філософські дослідження. – К., 1995. Гудимова С. А. Музыкальная эстетика: Науч.-практ. Издание. – М., 1999. – 283 с.
4. Эйгес К. Очерки по философии музыки. 3-е изд. — М.: Государственное музыкальное издательство, 1921.
5. Эйгес К. Очерки по философии музыки // // Звучащие смыслы. Альманах / Сост. и отв. ред.: Левит С.Я., Мильская Л.Т. СПб.: Изд-во С.-Петербургского ун-та, 2007. - 784 с.
6. Козаренко О. Феномен української національної музичної мови. – Львів, 2011.
7. Музыкальная энциклопедия // Гл. ред. [Ю. В. Келдыш](#). - М.: Советская энциклопедия, 1973—1982.
8. Степанов Ю. Семиотика. – М. 1971.
9. Суханцева В. К. Музыка как мир человека. От идеи вселенной – к философии музыки. – К., 2000. - 176 с.
10. Щербакова А.И. Философия музыки и музыкального образования в двух томах – М., 2010.
11. Щербакова А.И. Музыка и Человек в создании пространства культуры: культурологическое исследование: моногр. / А.И. Щербакова. -М.: Изд-во РГСУ, 2011. - 318 с.
12. Langer S. Nowy sens folozofi. – Warszawa? 1976.
13. Lissa Z. Nowe szkice z estetyki muzycznej. – Krakow, 1975.

Допоміжна

1. Адорно Т. Эстетическая теория. -М., 2001.
2. Апрелева, В.А. Музыка как выражение и предвосхищение культуры /В.А. Апрелева. – СПб, 2004.
3. Вагнер і Ніцше: 150-ліття зустрічі : збірник матеріалів міжнародної наукової конференції (Львів, 7-8 листопада 2018 р.).— Львів, 2018 — 206 с. // Режим доступу: http://new.meduniv.lviv.ua/uploads/repository/kaf/kaf_philosophy/07.%D0%92%D0%B8%D0%B4%D0%B0%D0%B2%D0%BD%D0%B8%D1%87%D0%B0_%D0%B4%D1%96%D1%8F%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D1%96%D1%81%D1%82%D1%8C/07-09_2018_zbirnyk_MUZYKA_I_FILOSOFIYA.pdf
4. Габермас Ю. Постметафізичне мислення // Режим доступу: <http://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/123456789/12678/1/Gabermas.pdf>.
5. Гомілко О. Філософія музики як нова філософська дисципліна: постметафізичні перспективи // Режим доступу: <https://cyberleninka.ru/article/n/filosofiya-muziki-yak-nova-filosofska-distsiplina-postmetafizichni-perspektivi>.
6. Иванченко Г.В. Психология восприятия музыки /Г.В. Иванченко. – М., 2001.
7. Козаренко О. Філософія музики як необхідна складова сучасної мистецької освіти // Режим доступу: <http://publications.lnu.edu.ua/bulletins/index.php/artstudies/article/view/2929>
8. Музична філософія Штокгаузена // Режим доступу: <https://www.dw.com/uk/%D0%BC%D1%83%D0%B7%D0%B8%D1%87%D0%BD%D0%B0-%D1%84%D1%96%D0%BB%D0%BE%D1%81%D0%BE%D1%84%D1%96%D1%8F-%D1%88%D1%82%D0%BE%D0%BA%D0%B3%D0%B0%D1%83%D0%B7%D0%B5%D0%BD%D0%B0/a-3624986>
9. Музичне мистецтво і культура : Наук. вісн. Вип. 1 / ред.: О. В. Сокол; Одес. держ. консерваторія ім. А.В.Нежданової. - О. : Астропринт, 2000. - 412 с.
10. Полюга В. Музыка. Творчість. Інтерпретація (Спроба філософського аналізу) // Режим доступу: [irbis-nbuv.gov.ua > cgi-bin > irbis_nbuv > cgiirbis_64 > Mir_2012_10_20](http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64/Mir_2012_10_20)
11. Скопіна С. А. Істинність музики суцього / С. А. Скопіна // Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв : щокв. наук. журн. / М-во культури України, Нац. акад. кер. кадрів культури і мистецтв. – Київ : Міленіум, 2013. – № 1. – С. 56-60.

12. Тарапата-Більченко Л. Г. Аксиологічні доміанти філософії музики / Л. Г. Тарапата-Більченко // Актуальні питання мистецької освіти та виховання. - 2016. - Вип. 1. - С. 12-19. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/apmov_2016_1_4.
13. Тормахова А. Філософія музики О. Лосєва в контексті європейської музичної культури ХХ століття: автореф. дис ... канд. філос. наук / А. М. Тормахова. – Київ : б. в., 2009. – 16 с.

15. Інформаційні ресурси

Інформаційно-пошукові системи мережі Інтернет, в тому числі Yandex, Google, Yahoo, Rambler и др .; електронні каталоги і ресурси web-сайтів вітчизняних і зарубіжних бібліотек.

Сайти Інтернет-ресурсів:

- 1.<http://www.tgizd.ru/mag/musicology/>
- 2.<http://orpheusmusic.ru/>
- 3.<http://www.musicfancy.net/>
- 4.<http://terramusic.nm.ru/>
- 5.<http://www.mmv.ru/>
- 6.<http://www.kholopov.ru/>
- 7.<http://yuri317.narod.ru/index.html>
- 8.<http://shostak.iatp.by/index.htm>
- 9.<http://harmony.musigi-dunya.az/>